मितिः २०७७।१२।०१

विषय:प्रतिवेदनको सम्बन्धमा ।

मिति २०७७।१२।०१ गते कारागार कार्यालय ,झुम्काको प्र.जि.अ. उमेश कुमार ढकाल ज्युबाट निरीक्षण हुदाँ निरीक्षणका क्रममा देखिएका विवरणहरु तपसिल बमोजिम रहेको पाइयो ।

१.कारागार निरिक्षण गर्दाको समयमा बन्दीगृह १ र २ तर्फ जम्मा कैदीबन्दीहरुको संख्या १६३४ जना रहेको।बन्दीगृहमा रहेका कैदीबन्दी बिच आपसी समझदारी देखिएको ।कैदीबन्दीको सहज बसाइका लागि चौकीदार ,नाइके,सहनाइकेले सकारात्मक भुमिका खेलेको पाइयो।

२.कारागार प्रशासन ,नेपाली सेना र नेपाल प्रहरी बीच कार्यगत एकता ,आपसी समन्वय रहेको पाइयो।सुरक्षाका विषयमा थप चनाखो रहन तथा कैदीबन्दीको हितका लागि काम गर्न ३ वटै निकायलाई सुझाव दिइयो ।

३. नेपाल सरकारबाट कैदीबन्दीका लागि प्रदान गरिएको नगद,रासन लगायत बस्तुहरु समयमा नै कैदीबन्दीहरुले प्राप्त गरे नगरेको विषयमा प्रत्यक्ष कैदीबन्दीसंग सोधपुछ गर्दा समयमा नै प्राप्त गर्ने गरेको बताएको र सो अनुगमन ,निरिक्षण गरी कैदीबन्दीको हितमा थप ध्यान दिन सुझाब दिइयो ।

४.बिरामी कैदीबन्दीलाई औषधोपचार,हेरचाह तथा आवश्यकता अनुसार अस्पताल लैजाने व्यवस्थाका सन्दर्भमा राम्रो व्यवस्था रहेको पाइयो ।सो सम्बन्धमा कैदीबन्दीहरुको कुनै गुनासो रहेको देखिएन ।

५. कैदीबन्दीहरुका लागि आफन्तहरु संगको भेटघाट सम्बन्धमा हप्तामा (आइतबार,मंगलबार, बिहिबार र शुक्रबार)४ दिन भेटघाट गर्न पाइने व्यवस्था गरेको पाइयो।

समग्रमा यस कारागारमा रहेका कैदीबन्दीहरुको लागि कारागार प्रशासन,आन्तरिक प्रशासनका चौकीदार,नाइकेहरुले सकारात्मक भुमिका निर्वाह गरि कैदीबन्दीहरुको कैद भुक्तानमा सहजता पुर्याइएको पाइयो ।

निरिक्षणको क्रममा देखिएका केही समस्याहरु देहाय बमोजिम रहेको पाइयो ।

१. लगभग १७०० जना कैदीबन्दीहरु रहने यस कारागारमा नियमित जसो अस्पताल र अदालत लैजानु पर्ने हुन्छ । सम्बन्धित निकायमा कैदीबन्दीहरु लिइ जाने क्रममा प्रयोग हुने सवारीसाधन पुरानो भई नियमित रुपमा मर्मत संम्भार गर्नुपर्ने अवस्थमा रहेको पाइयो । र सो सम्बन्धमा तालुक निकायमा सवारी साधन मर्मतसम्भारमा थप बजेट माग गर्नुपर्ने र एक नयाँ सवारीसाधन आवश्यक भएको देखिएको ।

२.ठुलो संख्यामा कैदीबन्दीहरु रहने यस कारागारमा बिरामी कैदीबन्दीहरुको चाप पनि बढी नै रहको र निजहरुको औषधोपचार गरि आवश्यकता अनुसार औषधी दिनु पर्ने ,अस्पताल पठाउनु पर्ने कार्यको लागि २ जना हे.अ को दरबन्दी रहेतापनि दरबन्दी अनुसारका कर्मचारी नरहेको तत्काल स्वास्थ्यकर्मीको अभावमा प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाएको १ जना अ.हे.ब स्तरका कर्मचारीलाई काजमा राखी काम चलाउदै आएकोमा तत्काल २ जना एच.ए.को तुरुन्त व्यवस्था हुनुपर्ने ।

३. कैदीबन्दीहरुको चाप अनुसार उनीहरुको आधारभुत आवश्यकता पुर्ति प्रयोजनार्थ आवश्यक पर्ने सामग्री ल्याउने व्यवस्था गरिदिने कार्यको लागि कार्यालय सहयोगी स्तरका कर्मचारीको दरबन्दी कम रहेको देखिएकोले थप २ कार्यालय सहयोगी दरबन्दी थप्नु पर्ने आवश्यकता देखियो ।

४ पुराना भौतिक संरचनाहरु (बुर्जा र पेरिमिटर ठुलो वाल समेत मर्मत गर्ने) कार्यालय भवनको अभाव ,ढल निकास,खानेपानी जस्ता विषयमा समस्या रहेको देखिएको । सम्बन्धित निकायमा पहल गरि समयमा नै दीर्घकालिन समाधानको उपाय अपनाउनु पर्ने देखिएको ।

मितिः २०७८।०१।०१

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सुनसरी,इनरुवा

मितिः २०७८।०१।०१

विषयःप्रतिवेदनको सम्बन्धमा ।

मिति २०७८।०१।०१ गते कारागार कार्यालय ,झुम्काको प्र.जि.अ. उमेश कुमार ढकाल ज्युबाट निरीक्षण हुदाँ निरीक्षणका क्रममा देखिएका विवरणहरु तपसिल बमोजिम रहेको पाइयो ।

१.कारागार निरिक्षण गर्दाको समयमा बन्दीगृह १ र २ तर्फ जम्मा कैदीबन्दीहरुको संख्या १६२९ जना रहेको।बन्दीगृहमा रहेका कैदीबन्दी बिच आपसी समझदारी देखिएको ।कैदीबन्दीको सहज बसाइका लागि चौकीदार ,नाइके,सहनाइकेले सकारात्मक भुमिका खेलेको पाइयो।

२.कारागार प्रशासन ,नेपाली सेना र नेपाल प्रहरी बीच कार्यगत एकता ,आपसी समन्वय रहेको पाइयो।सुरक्षाका विषयमा थप चनाखो रहन तथा कैदीबन्दीको हितका लागि काम गर्न ३ वटै निकायलाई सुझाव दिइयो ।

३. नेपाल सरकारबाट कैदीबन्दीका लागि प्रदान गरिएको नगद,रासन लगायत बस्तुहरु समयमा नै कैदीबन्दीहरुले प्राप्त गरे नगरेको विषयमा प्रत्यक्ष कैदीबन्दीसंग सोधपुछ गर्दा समयमा नै प्राप्त गर्ने गरेको बताएको र सो अनुगमन ,निरिक्षण गरी कैदीबन्दीको हितमा थप ध्यान दिन सुझाब दिइयो ।

४.बिरामी कैदीबन्दीलाई औषधोपचार,हेरचाह तथा आवश्यकता अनुसार अस्पताल लैजाने व्यवस्थाका सन्दर्भमा राम्रो व्यवस्था रहेको पाइयो ।सो सम्बन्धमा कैदीबन्दीहरुको कुनै गुनासो रहेको देखिएन ।

५. कैदीबन्दीहरुका लागि आफन्तहरु संगको भेटघाट सम्बन्धमा हप्तामा (आइतबार,मंगलबार, बिहिबार र शुक्रबार)४ दिन भेटघाट गर्न पाइने व्यवस्था गरेको पाइयो।

समग्रमा यस कारागारमा रहेका कैदीबन्दीहरुको लागि कारागार प्रशासन,आन्तरिक प्रशासनका चौकीदार,नाइकेहरुले सकारात्मक भुमिका निर्वाह गरि कैदीबन्दीहरुको कैद भुक्तानमा सहजता पुर्‍याइएको पाइयो ।

निरिक्षणको क्रममा देखिएका केही समस्याहरु देहाय बमोजिम रहेको पाइयो ।

१. लगभग १७०० जना कैदीबन्दीहरु रहने यस कारागारमा नियमित जसो अस्पताल र अदालत लैजानु पर्ने हुन्छ । सम्बन्धित निकायमा कैदीबन्दीहरु लिइ जाने क्रममा प्रयोग हुने सवारीसाधन पुरानो भई नियमित रुपमा मर्मत संम्भार गर्नुपर्ने अवस्थामा रहेको पाइयो । र सो सम्बन्धमा तालुक निकायमा सवारी साधन मर्मतसम्भारमा थप बजेट माग गर्नुपर्ने र एक नयाँ सवारीसाधन आवश्यक भएको देखिएको ।

२.ठुलो संख्यामा कैदीबन्दीहरु रहने यस कारागारमा बिरामी कैदीबन्दीहरुको चाप पनि बढी नै रहको र निजहरुको औषधोपचार गरि आवश्यकता अनुसार औषधी दिनु पर्ने ,अस्पताल पठाउनु पर्ने कार्यको लागि २ जना हे.अ को दरबन्दी रहेतापनि दरबन्दी अनुसारका कर्मचारी नरहेको तत्काल स्वास्थ्यकर्मीको अभावमा प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाएको १ जना अ.हे.ब स्तरका कर्मचारीलाई काजमा राखी काम चलाउदै आएकोमा तत्काल २ जना एच.ए.को तुरुन्त व्यवस्था हुनुपर्ने ।

३. कैदीबन्दीहरुको चाप अनुसार उनीहरुको आधारभुत आवश्यकता पुर्ति प्रयोजनार्थ आवश्यक पर्ने सामग्री ल्याउने व्यवस्था गरिदिने कार्यको लागि कार्यालय सहयोगी स्तरका कर्मचारीको दरबन्दी कम रहेको देखिएकोले थप २ कार्यालय सहयोगी दरबन्दी थप्नु पर्ने आवश्यकता देखियो ।

४ पुराना भौतिक संरचनाहरु (बुर्जा र पेरिमिटर ठुलो वाल समेत मर्मत गर्ने) कार्यालय भवनको अभाव ,ढल निकास,खानेपानी जस्ता विषयमा समस्या रहेको देखिएको । सम्बन्धित निकायमा पहल गरि समयमा नै दीर्घकालिन समाधानको उपाय अपनाउनु पर्ने देखिएको ।

५. कारागार परिसर भित्र बन्दीगृह १ र बन्दीगृह २ जाने बाटो हिलो भएको हुदाँ तुरुन्त गिट्टी,बालुवा हाली सहज बनाउनु पर्ने देखिएको ।

मितिः २०७८।०३।०१

विषय:प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

मिति २०७८।०३।०१ गते कारागार कार्यालय ,झुम्काको प्र.जि.अ. उमेश कुमार ढकाल ज्युबाट निरीक्षण हुदाँ निरीक्षणका क्रममा देखिएका विवरणहरु तपसिल बमोजिम रहेको पाइयो ।

१.कारागार निरिक्षण गर्दाको समयमा बन्दीगृह १ र २ तर्फ जम्मा कैदीबन्दीहरुको संख्या १६९७ जना रहेको।बन्दीगृहमा रहेका कैदीबन्दी बिच आपसी समझदारी देखिएको ।कैदीबन्दीको सहज बसाइका लागि चौकीदार ,नाइके,सहनाइकेले सकारात्मक भुमिका खेलेको पाइयो।

२.कारागार प्रशासन ,नेपाली सेना र नेपाल प्रहरी बीच कार्यगत एकता ,आपसी समन्वय रहेको पाइयो।सुरक्षाका विषयमा थप चनाखो रहन तथा कैदीबन्दीको हितका लागि काम गर्न ३ वटै निकायलाई सुझाव दिइयो ।

३. नेपाल सरकारबाट कैदीबन्दीका लागि प्रदान गरिएको नगद,रासन लगायत बस्तुहरु समयमा नै कैदीबन्दीहरुले प्राप्त गरे नगरेको विषयमा प्रत्यक्ष कैदीबन्दीसंग सोधपुछ गर्दा समयमा नै प्राप्त गर्ने गरेको बताएको र सो अनुगमन ,निरिक्षण गरी कैदीबन्दीको हितमा थप ध्यान दिन सुझाब दिइयो ।

४.बिरामी कैदीबन्दीलाई औषधोपचार,हेरचाह तथा आवश्यकता अनुसार अस्पताल लैजाने व्यवस्थाका सन्दर्भमा राम्रो व्यवस्था रहेको पाइयो ।सो सम्बन्धमा कैदीबन्दीहरुको कुनै गुनासो रहेको देखिएन ।

५. कैदीबन्दीहरुका लागि आफन्तहरु संगको भेटघाट सम्बन्धमा हप्तामा (आइतबार,मंगलबार, बिहिबार र शुक्रबार)४ दिन भेटघाट गर्न पाइने व्यवस्था गरेको पाइयो।

समग्रमा यस कारागारमा रहेका कैदीबन्दीहरुको लागि कारागार प्रशासन,आन्तरिक प्रशासनका चौकीदार,नाइकेहरुले सकारात्मक भुमिका निर्वाह गरि कैदीबन्दीहरुको कैद भुक्तानमा सहजता पुर्‍याइएको पाइयो ।

निरिक्षणको क्रममा देखिएका केही समस्याहरु देहाय बमोजिम रहेको पाइयो ।

१. लगभग १७०० जना कैदीबन्दीहरु रहने यस कारागारमा नियमित जसो अस्पताल र अदालत लैजानु पर्ने हुन्छ । सम्बन्धित निकायमा कैदीबन्दीहरु लिइ जाने क्रममा प्रयोग हुने सवारीसाधन पुरानो भई नियमित रुपमा मर्मत संम्भार गर्नुपर्ने अवस्थामा रहेको पाइयो । र सो सम्बन्धमा तालुक निकायमा सवारी साधन मर्मतसम्भारमा थप बजेट माग गर्नुपर्ने र एक नयाँ सवारीसाधन आवश्यक भएको देखिएको ।

गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सुनसरी, इनरुवा

२.ठुलो संख्यामा कैदीबन्दीहरु रहने यस कारागारमा बिरामी कैदीबन्दीहरुको चाप पनि बढी नै रहको र निजहरुको औषधोपचार गरि आवश्यकता अनुसार औषधी दिनु पर्ने ,अस्पताल पठाउनु पर्ने कार्यको लागि २ जना हे.अ को दरबन्दी रहेतापनि दरबन्दी अनुसारका कर्मचारी नरहेको तत्काल स्वास्थ्यकर्मीको अभावमा प्रदेश नं. १ सामाजिक विकास मन्त्रालयमा अनुरोध गरी पठाएको १ जना अ.हे.ब स्तरका कर्मचारीलाई काजमा राखी काम चलाउदै आएकोमा तत्काल २ जना एच.ए.को तुरुन्त व्यवस्था हुनुपर्ने ।

३. कैदीबन्दीहरुको चाप अनुसार उनीहरुको आधारभुत आवश्यकता पुर्ति प्रयोजनार्थ आवश्यक पर्ने सामग्री ल्याउने व्यवस्था गरिदिने कार्यको लागि कार्यालय सहयोगी स्तरका कर्मचारीको दरबन्दी कम रहेको देखिएकोले थप २ कार्यालय सहयोगी दरबन्दी थप्नु पर्ने आवश्यकता देखियो ।

४ पुराना भौतिक संरचनाहरु (बुर्जा र पेरिमिटर ठुलो वाल समेत मर्मत गर्ने) कार्यालय भवनको अभाव ,ढल निकास,खानेपानी जस्ता विषयमा समस्या रहेको देखिएको । सम्बन्धित निकायमा पहल गरि समयमा नै दीर्घकालिन समाधानको उपाय अपनाउनु पर्ने देखिएको ।

५. कारागार परिसर भित्र बन्दीगृह १ र बन्दीगृह २ जाने बाटो हिलो भएको हुदाँ तुरुन्त गिट्टी,बालुवा हाली सहज बनाउनु पर्ने देखिएको ।